

*Лапузіна О.М.
м. Харків, Україна*

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЯК КОМПОНЕНТ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Історія світової спільноти свідчить, про те що система економічних відносин, рівень розвитку економіки не є чимось відокремленим, незалежним від суспільства в цілому. Високорозвинені економічні відносини як усередині країни, так і між країнами, мотивовані запитами суспільства – соціальними, інформаційними, культурними, моральними. Найважливішу роль в якісній реалізації таких потреб суспільства відіграють професіонали-лідери. Діяльність сучасного фахівця-лідера одночасно і духовно-творча, і духовно-практична: це формування суспільних ідеалів в сфері економіки як галузі людської діяльності, стандартів відносин організацій із зовнішнім середовищем – конкурентами, постачальниками, колегами і т. п., а також формування культури відносин у колективі [1].

Сьогодні ключові проблеми соціального прогресу пов'язані з лідерством, конкурентними стратегіями, управлінням, творчим підходом до колективної праці, новими технологіями. Тільки той, хто працює над проблемами завтрашнього дня і таким чином готує себе і свою організацію до нових завдань, у недалекому майбутньому буде займати лідируючі позиції.

У своїй професійній діяльності сучасний фахівець-лідер стикається з багатьма проблемами управлінського характеру. Складним і відповідальним є вибір і обґрунтування стратегій, які надовго визначають успішний розвиток організації. У зв'язку з цим формування харизматичної особи лідера 21 століття, який володіє не тільки знаннями і системним, аналітичним, прогностичним стилем мислення, а й має високоморальну ідеологію в якості платформи для реалізації своєї діяльності, є однією з найважливіших стратегічних завдань педагогіки вищої школи [2].

Вищевикладене повною мірою відноситься і до підготовки іноземних студентів в українських закладах вищої освіти, багато з яких

після закінчення вишів залишаються працювати в Україні і активно беруть участь в економічному житті нашої країни. Студенти, які планують здійснювати свою діяльність в інших країнах світу, також повинні володіти навичками лідерства, сформованими в процесі навчання в Україні, тим самим підтверджуючи ефективність, високу якість та престижність української освіти.

Факультет міжнародної освіти (ФМО) НТУ «ХПІ» є своєрідним соціумом, у якому відбувається первинна соціалізація суб'єкта – іноземного студента, адаптація до нових для нього умов, тому знання питань національних особливостей лідерства також дозволить йому швидше адаптуватися до нового соціокультурного середовища.

Для вирішення завдання якнайшвидшої адаптації студента-іноземця до нового середовища в українському соціальному й освітньому просторі на кафедрі природничих наук ФМО були проведені тематичні заняття на тему: «Національні особливості лідерства». На заняттях студенти проводили дискусії за реальними проблемами, які виникають у практиці лідерів-професіоналів різних країн, самостійно розробляли ситуаційні завдання, пов'язані з діяльністю керівника підприємства, інженера-дослідника, економіста, а також проводили рольові ігри. Перед дискусією за обраною темою обов'язковим елементом було викладення основних особливостей лідерства різних країн, методів їх аналізу, правил, норм і стандартів сучасного ефективного лідера.

На нашу думку, саме зусилля студентів при аналізі проблем лідерства сприяють ефективному навчанню, виробленню чіткості мислення і підвищенню активності студентів. Такі заняття викликають великий інтерес у студентів, їх активність на заняттях і самостійна підготовка значно зростають, а наприкінці вивчення запропонованого матеріалу іноземні студенти не тільки набувають необхідних навичок лідерства, але й значно розширюють лексичний запас української або російської мов.

Література. 1. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеалії і реалії: Наук.-метод. посіб. – К.: МАУП, 2000. – 312с. 2. О.Г. Романовський, О.С. Пономарьов. Культурно-історичні витоки ідеї підготовки національної гуманітарно-технічної еліти // Теорія і практика управління соціальними системами. – Харків: НТУ "ХПІ", 2009. – №3. – 143 с.